

da ved sit virke påvist et vedvarende stort behov for parrådgivning uanset den individuelle brugerbetaling og havde mere end 100 par på venteliste. Ventetiden på rådgivning var over 1 år. Institutionen havde gode resultater med rådgivningen, ligesom statsamterne havde under forsøgsordningen i 1990-91. Betalingen for rådgivningen var en individuel timeløn. Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen var ikke landsdækkende, men havde rådgivninger i København og Aalborg. Både forsøgene i statsamterne og Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen arbejder har båret frugt i form af fortsatte ægteskaber og samlivsforhold – nogle på et nyt grundlag.

3. Eksisterende muligheder for rådgivning

3.1. Danmark

Kommunerne har ifølge lov om social service § 3 en almindelig rådgivningsforpligtelse over for enhver borger i kommunen, men der er ingen krav til indholdet og kvaliteten af rådgivningen. Formålet med rådgivningen er meget generelt, nemlig at forebygge sociale problemer, hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder og på længere sigt sætte denne i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Rådgivning skal kunne gives som et anonymt og åbent tilbud. Herudover skal kommunen ifølge lov om social service § 5 også sørge for, at forældre og andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Heller ikke her er der krav til, hvem der skal foretage rådgivningen m.v., og par uden børn kan ikke modtage hjælp efter denne bestemmelse. Hvis det er af væsentlig betydning for et barns eller en ungs særlige behov for støtte, kan kommunen træffe afgørelse om at iværksætte særlig støtte til familien, hvilket blandt andet kan være praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet (lov om social service § 40, stk. 2, nr. 2), eller den kan yde familiebehandling eller lignende støtte (lov om social service § 40, stk. 2, nr. 3).

Statsamterne tilbyder børnesagkyndig rådgivning, som har til formål at hjælpe forældre til at løse deres konflikter, når de er gået fra hinanden og de er uenige om forældremyndighed og samvær. Rådgiverne er psykologer, psykiatere eller socialrådgivere. I 2001 blev dette tilbud suppleret med indførelse af en landsdækkende ordning med konfliktmægling (mediation) i statsamterne. Dette tilbud sigter også mod løsning af tvister, når forældrene er gået fra hinanden. Statsamterne har desuden mulighed for at tilbyde såkaldt åben rådgivning ifølge lov om forældremyndighed og samvær § 28, stk. 2, selv om der ikke verserer en sag i

statsamtet eller indgives en ansøgning. På den anden side kan statsamterne kun tilbyde rådgivningen, hvis der er børn, som berøres af en eventuel samlivsophævelse.

Det er også muligt at modtage parrådgivning hos en præst, hvis man er medlem af folkekirken. Rådgivning hos præsten er som de øvrige muligheder for rådgivning gratis.

Mødrehjælpen hjælper årligt 5.000 mennesker, hvoraf en tredjedel kommer med problemer inden for skilsmisse og samlivsophævelse. Den private organisation tilbyder rådgivning til enkeltpersoner og par med henblik på at forebygge en forestående skilsmisse eller samlivsophævelse. Par, der gerne vil gå fra hinanden på en bedre måde – også til gavn for eventuelle børn – kan også få rådgivning. Mødrehjælpen har rådgivninger i Århus, København og Odense.

3.2. Sverige

Ifølge § 3, stk. 3, i kapitel 5 i den svenske Socialtjenstlag skal kommunen sørge for tilbud om familierådgivning til dem, der ønsker det. Familierådgivningen skal bestå af samtaler med henblik på at bearbejde samlivskonflikter i parforhold og familier (stk. 4). Familierådgiveren kan kun videregive oplysninger, hvis personerne selv giver tilladelse, og desuden er det muligt at henvende sig anonymt. Familierådgiverne er socialrådgivere med en videreuddannelse i relationsbehandling. I familierådgivningsgrupperne indgår ved behov psykiatere, gynækologer, psykoanalytikere og jurister.

3.3. Norge

I Norge har man oprettet ca. 65 »familievernkontorer«, som er reguleret i lov om familievernkontorer. Familievernet er en specialtjeneste, der skal give tilbud om behandling og rådgivning der, hvor der foreligger vanskeligheder, konflikter eller kriser i familien. Familier, par eller enkeltpersoner kan henvende sig direkte. Rådgiverne er socialrådgivere og psykologer med efteruddannelse i familierapi og har tavshedspligt. Staten og kirkelige organisationer står hver for driften af ca. halvdelen af kontorerne, men Barne- og Familiedepartementet (ministeriet) skal i alle tilfælde godkende kontorerne.

4. Beslutningsforslagets indhold

4.1. Tilbud om parrådgivning

I overensstemmelse med formålet med rådgivningen skal den tilbydes alle par, der har vanskeligheder, konflikter eller kriser i familien eller parforholdet.